

WYZWOLENIE SPOŁECZNE

Biblioteka Jagiellońska

Kraków, ul. Św. Anny 12.

Organ Polskiej Partji Socjalistycznej.

Pismo polityczne, społeczne, rolnicze i oświatowe. — Wychodzi dwa razy w miesiącu.

Prenumerata na kwartał 3— zł.	Numer pojed. wszędzie 30 groszy	Adres Redakcji i Administracji oraz Biura bezpłatnej porady prawnej Biała, ul. Komorowicka 4.
— Konto Polskiej Pocztowej Kasy Oszczędności Nr. 148.338. —		Nr. telefonu 1055. Godziny przyjęć od 3 do 6 popołudniu.
Wydawca: Okręgowy Komitet P. P. S. w Białej.		

Nr. 5—6.

Biała, dnia 8 lutego 1931 r.

Rok XIV.

Całonocne posiedzenie Sejmu.

We wtorek, dnia 27 stycznia br. odbyło się posiedzenie Sejmu, na którym rozpatrywane były wnioski dotyczące t. zw. „pacyfikacji” Małopolski wschodniej i wnioski w sprawie bicia i maltretowania posłów w twierdzy brzeskiej.

Posiedzenie trwało całą noc i obfitowało w momenty, które długo zaważą na szali polskiego życia politycznego.

Posłowie z opozycji wygłosili głęboko ujęte i troską o przyszłość Państwa Polskiego nacechowane przemówienia. Tow. poseł **Niedziałkowski**, tow. poseł **Dubois** (b. więzień brzeski), poseł **Róg** ze Stronnictwa Chłopskiego oraz poseł **Stroński** ze Stronnictwa Narodowego wskazywali na potrzebę ukarania winnych nadużyć władzy, by opinia publiczna mocno ostatnimi wypadkami wzburzona nie utraciła wiary w godność i praworządność Polski.

Przemówienia te większość sejmowa B. B. przyjmowała **chichotaniem** mającym prawdopodobnie w przekonaniu owych „dżentelmenów” wyrazić subtelny „ironię”. Na każdy fakt opisany przez posłów B. B. odpowiadała właśnie owym **chichotem**, choćby opis dotyczył tylko i jedynie **ludzkiego cierpienia** bez żadnych uwag czy wnioskowań.

Chichot B. B. podczas nocnego posiedzenia — to była reakcja „oboju rządzącego” na protesty, wezwania i apele przedstawicieli nauki i literatury.

Z trybuny sejmowej przytaczano wszystkie fakty i dowody — podawano nazwiska i pytano kiedy winni zostaną pociągnięci do odpowiedzialności.

Poseł **Stroński** opisał całe piekło brzeskie, znane z opowiadań więźniów, wszystkie wyrażone męki i tortury moralne, jakie więźniom brzeskim zadawano. Przemówienie swoje zakończył następującymi słowami:

„Mówi się nam, niech ci, którzy czują się pokrzywdzeni — skarżą. Wedle kodeksu karnego w takich warunkach wystąpić powinien oskarżyciel publiczny. Wołamy na cały kraj: Dlaczego oskarżyciel publiczny nie występuje w tej sprawie?... I dlatego jestem przekonany, że dobrze służymy Polsce, jeżeli domagamy się, żeby kiedyś powiedziano, że naród polski potępił to, co się działo w Brześciu!”

Tow. poseł **Niedziałkowski** oświadczył między innymi co następuje:

„Zadnemu z tych faktów nikt nie zaprzeczył, nie uznał go za przesadny, nie zakwestjonował, 16 grudnia powiedzieliśmy, że podkomisarz policji, który aresztował tow. **Libermana**, zorganizował bicie go. Wyjaśnienie tego szczegółu nie przedstawiało trudności, mimo to nic nie zrobiono. Ujawniliśmy jego nazwisko, wiadomo gdzie i kiedy urzęduje — wszystko napróżno.”

Na to wszystko posłowie z B. B. odpowiadali ... **chichotem**, a p. **Sławek**, premier rządu polskiego złożył deklarację, w której oświadczył, że wszystko odbyło się w porządku i Brześć był wynikiem ... zamachu stanu (!!!) przygotowanego rzekomo przez stronnictwa opozycyjne (?). W sprawie bicia i maltretowania więźniów p. **Sławek** powiedział:

„Zbadałem sprawę i stwierdzam, że sadyzmu i znęcania się nie było. Lecz i tam, jak w każdym więzieniu — posłuch musiał być w razie oporu wymuszony siłą.”

Tyle miał do powiedzenia w sprawie Brześcia — przedstawiciel rządu polskiego. Owszem jeszcze coś powiedział, a mianowicie:

że wielu więźniów brzeskich dało moralne i fizyczne dowody strachu.

Nie możemy tylko zrozumieć, dlaczego w takim razie potrzebna była

siła do wymuszania posłuszeństwa, jeżeli więźniowie moralnie i fizycznie przejawiali strach?

Po tem oświadczeniu p. **Sławka**, w głosowaniu wnioski domagające się zbadania sprawy i ukarania winnych odrzucono **232 głosami przeciwko 150 głosom posłów opozycyjnych**.

Gdy ogłoszono wynik towarzysze nasi powstali z miejsc i zaintonowali „Gdy naród do boju”.

Wnioski żądające zbadania zarzutów **Ukraińców** pod adresem policji Wschodniej Małopolski również odrzucono.

Skonfiskowano.

V. Cały nakład skonfiskowanego pisma ma być zniszczony.

Uzasadnienie.

W artykułach od 1) pojętych jako całość ze względu na przenajdającą je jednolitą tendencję zohydzenia zarządzeń Władz państwowych w sprawie posłów, uwięzionych w Brześciu, oraz skutków tych zarządzeń autor w prasie drogą tendencyjnych przedstawień ad a) Ministerstwo Sprawiedliwości i Prokuratorurę Sądu okręgowego w Warszawie w osobach ich ówczesnych kierowników, oraz ad b) wogóle władze państwowe w szczególności ad d) Policję Państwową Województwa Pomorskiego, używając obelżywego wyrażenia pod jej adresem — bez przytoczenia pewnych okoliczności faktycznych o pogardliwe przyimoty i takich osób myślenia obwinia, który to czyn uzasadnia znamiona występkę z § 491 494 uk. i art. V ustawy z 17.12.1861 L. 8 Dżup. ex. 1863.

W artykule ad 2) usiłuje autor drogą prasy uwieścić drugich do nieprzyjaznych kroków przeciw klasie społecznej, jaką jest partja, grupująca w sobie zwolenników pewnego politycznego kierunku.

Czyn ten obejmuje znamiona występkę z § 302 uk.

Sąd okręgowy w Wadowicach.

Przewodniczący:

Dr. E. Geisler m.p.

Protokulant:

apl. Z. Piwowarczyk m.p.

Za zgodność:
(podpis nieczytelny)

BEZROBOCIE.

20 milionów ludzi bez pracy.

Międzynarod. Miuro Pracy ogłosiło sprawozdanie, w którym stwierdza, że bezrobocie na świecie w dalszym ciągu uległo zwiększeniu.

W Europie jest **11 milionów** bezrobotnych, czyli dwa razy tyle co w zeszłym roku. Liczba bezrobotnych w Stanach Zjednoczonych wynosi **5 do 10 milionów**, a w Japonii **400.000**.

Najwięcej bezrobotnych w Europie mają Niemcy (4 miliony), potem Anglia (2 i pół miliona), Włochy 500.000, Polska 200.000 (obecnie 340.000) i Czechosłowacja 150.000.

Liczba bezrobotnych na całym świecie wynosi około **20 milionów**.

We Francji liczba bezrobotnych jest bardzo niewielka, ale i w tym kraju daje się zauważyć wzrost bezrobocia.

W dniach 26, 27 i 28 stycznia br. obradowała w Genewie specjalna komisja wybrana przez Radę administracyjną Międzynar. Biura Pracy. Komisja rozważała przyczyny bezrobocia, jak również i środki do jego zwalczania.

Dyrektor Międzynar. Biura Pracy **Thomas**, wskazał na rosnące bezrobocie i żądał zorganizowania rynku pracy drogą rozwinięcia pośrednictwa pracy ubezpieczenia od bezrobocia, podjęcie wielkich robót przez rządy, podjęcia robót międzynarodowych zapomocą współpracy rządów, dalej skrócenia dnia pracy, uregulowania racjonalizacji przemysłu i zbadania możliwości podwyższenia płac.

Przedstawiciel rządu angielskiego **Hilton** zaznaczył, iż obecnie jeszcze zwalczanie bezrobocia napotyka na wielkie trudności, ponieważ nie są wyjaśnione ani przyczyny, ani sposoby zwalczania.

Komisja zakończy swoje prace sporządzeniem szczegółowego sprawozdania, w którym będą zestawione wszystkie tezy co do przyczyn i środków zwalczania bezrobocia.

BEZROBOCIE W POLSCE.

Z tygodnia na tydzień wzrasta liczba bezrobotnych w Polsce, która dochodzi już do 340.000. Od chwili odzyskania Niepodległości jeszcze takiej cyfry bezrobotnych nie było.

W szeregu miejscowościach jak: Radom, Częstochowa, Kielce, Łódź — doszło do starcia między demonstrującymi bezrobotnymi a policją. W Radomiu bezrobotni rzucili się na sklepy z żywnością. Aresztowano 70 osób.

Nic dziwnego, ponieważ z ogólnej liczby bezrobotnych tylko 101.000 pobiera zasiłki, reszta **230.000 jest bez środków do życia**.

Posłowie socjalistyczni domagają się od szeregu tygodni w Sejmie, by rząd uchylił sezon martwy dla bezrobotnych — napróżno.

Z za morza nadszedł podobno list z wyrzutami i ze zdziwieniem pod adresem — zastępców — dlaczego to Sejm zajmuje się w sesji budżetowej innymi sprawami. I dlatego w jedną noc ubito te inne sprawy. Bezrobotni niech czekają, bo teraz jest budżet i Madera.

Ostrzeżenie.

W ostatnich dniach nieznani nam osobiście prowokatorzy, rozrzucili wśród tutejszych robotników kilka demagogicznych, głupawych, lecz jadem nienawiści przeciwko P. P. S. ziejących odezwo komunistycznych.

Prowokatorzy ci, bardzo często za namową konfidentów policyjnych, usiłują w ciężkich czasach bezrobocia i głodu zachwiać zaufaniem robotników do Socjalizmu. Gra jest przejrzysta. W jednej z odezwo czytamy, że „Brześć nic nie obchodzi lud pracujący”. Odezwa „czerwonych

Sąd Okręgowy w Wadowicach

Wydział karny

Dnia 26 stycznia 1931 r.

Sygn. II Pr. 1/31

Sąd okręgowy w sprawie prasowej czasopisma „Wyzwolenie Społeczne” na posiedzeniu niejawnym dnia 26 stycznia 1931 po wysłuchaniu zdania prokuratora postanawia:

1) Treść artykułów, zamieszczonych na stronie 1—3 pod napisem: a) „Przeciw hańbie brzeskiej” od słów „59 prawników” do słów „do wydarzeń brzeskich”; b) „Powrót więźnia brzeskiego” między słowami „ile brakło jej” aż do słów „wieczorem zjawilo się”; c) „z ruchu organizacyjnego” między słowami „i stwierdzili, że” do słów „wyrządzona Polsce”; d) „Różne” od słów „metody” do słów „Ku wiecznej rzeczy pamięci” (wyłącznie) zawiera znamiona występkę z §§ 491, 493 uk. i art. V ust. z 17/12 1862 L. 8 Dz. u. p. ex 1862

2) Treść artykułu zamieszczonego na stronie 2 pod napisem „W krajach gdzie rządzi demokracja, dobrze się ludziom dzieje” od słów „coż mamy” do końca tego artykułu — zawiera znamiona występkę z § 300 uk.

II. Zatwierdza się konfiskatę powyższych artykułów zarządzoną przez Starostwo powiatowe w Białej i Prokuratora Sądu okręgowego w Wadowicach.

III. Zakazuje się dalszego rozszerzania skonfiskowanej treści powyższych artykułów.

IV. Zakaz ten ma być ogłoszony w dzienniku urzędowym i przepisanej formie w najbliższym numerze czasopisma „Wyzwolenie Społeczne”.

dyktatorów“ nie wspomina zupełnie o sanacji, o B. B., przeciwnie nawołuje robotników, tak samo jak faszyci polscy z obozu „Gazety Polskiej“, by „rozprawili się za obecny kryzys i bezrobocie z jego głównymi sprawcami, z największym wrogiem, to jest z wodzami P. P. S. i reszty Centrolewu“.

Tak dosłownie czytamy w odezwie noszącej tytuł Komunistyczna Partja Polski.

Odnosi się wrażenie, że odezwa ta pisana była w biurze B. B.

Bratnie dusze uszczęśliwiające lud dyktaturą kliki — rozumieją się nawet na odległość. Wszak pisma sanacyjne również zrzucają odpowiedzialność za kryzys gospodarczy i za nędzę, za bezrobocie na rzekome partyjnictwo. Komunistyczny czy policyjno-konfidencki prowokator — usiłuje wmówić w robotników to samo. Ostatnią siłę klasy pracującej, jaką są jej organizacje, bandyckimi metodami usiłuje się zniszczyć lub osłabić.

Dlatego ostrzegamy wszystkich uczciwych robotników przed tą nową prowokacją.

Apelujemy zwłaszcza do bezrobotnych, by nie szli na lep pustych frazesów tych prowoka-

torów należących czy też podszywających się pod Komunistyczną Partję Polski.

Cała Partja Komunistyczna przeżarta jest od dawna prowokacją. Tysiące robotników wepchnięto do nieszczęścia na skutek prowokacji.

Mieliśmy próbkę tej roboty na wiecu bezrobotnych w Bielsku, gdzie kilku takich najmitów moskiewskich, będących w kontakcie z konfidentami policyjnymi, wszczęło awanturę, dając tem powód do rozwiązania zgromadzenia.

Robotnicy pamiętajcie, że zawsze w najtrudniejszych chwilach Waszego życia przychodzą ci „zbawcy“, by osłabić Waszą siłę, by jednolity front Wasz załamać i łatwowiernych wtrącić do więzień i nieszczęścia.

Skonfiskowano.

**Okręgowy Sekretariat P. P. S.
w Białej.**

P. min. Składkowski ma głos!

„Nowoczesne metody śledcze“. — Kiedy dowiemy się prawdy?

W „Polonji“ z dnia 4/II Nr. 2274 czytamy co następuje:

W roku ub. w listopadzie opowiadano sobie w kołach politycznych o jakichś tajemniczych wypadkach, które rzekomo miały się rozegrać na terenie urzędu śledczego w Łucku.

Mimo dość nieprawdopodobnej treści tych relacji, min. Spraw Wewnętrznych zdecydowało się jednak wysłać komisję śledczą.

Nie wiemy jeszcze, co ustaliła komisja, jednakże z tego, co się powszechnie mówi,idać się miały w Łucku rzeczy, które okropnością swoją przypominały katownię brzeską.

Ostatni numer sanacyjnego tygodnika „Przełom“ pisze w tej sprawie:

„Torturowanie więźniów śledczych, posadzonych o udział w akcji rewolucyjnej, stało się jak gdyby „systemem“, stosowanym zazwyczaj w państwach, gdzie panuje t. zw. biały terror. Wywieranie bezpośrednich presyj fizycznych historia zaliczy do nieodłącznych akcesoriów per fas et ne fat w imieniu ustalonych celów.“

Dalej czytamy w „Przełomie“:

Skonfiskowano.

Skonfiskowano.

Również komentarze są zbyt czyste, osłabiłyby tylko potworne fakty!

Od Redakcji: Minister Składkowski na posiedzeniu Senatu w dniu 3 lutego oświadczył, że nie potwierdził się niektóre fakty podane przez komunistów. Natomiast nabrał przekonania, że nie wszystko jest w Łucku w porządku, wobec czego cały urząd bezpieczeństwa KAZAŁ ROZPĘDZIĆ. Nareszcie — może choć rozpędzaniem takich urzędów stosunki się poprawią. Wolelibyśmy jednak, by takie zbrodnie były surowo karane.

„Sanacyjna“ wolność sumienia.

Jak głosowali posłowie B. B. w sprawie brzeskiej.

Niedawne to czasy kiedy Bebechy wmaływały w społeczeństwo i powtarzały w kółko, że w Sejmie pożyteczną dla kraju pracę utrudnia partyjnictwo. Posłowie nie głosują wedle sumienia — jak to ślubowali — lecz spełniają nakazy swej partji. B. B. zaś stanowi rzekomo wyjątek i każdy poseł kieruje się tylko głosem sumienia i dobrem państwa. Takie i tym podobne argumenty w tysiącach artykułów gazeciarskich powtarzano przez kilka lat. Wreszcie znanymi sposobami „zdobyto“ większość Sejmu. Przyszła sprawa Brześcia pod obrady. Przed głosowaniem prezydium klubu B. B. wydało następujące „rozporządzenie“:

„Wszyscy posłowie B. B. muszą być na posiedzeniu obecni. Jeśli któremu z posłów choroba lub ważne sprawy uniemożliwiły przybycie na posiedzenie i wzięcie udziału w głosowaniu musi ogłosić w prasie deklarację, iż solidaryzuje się z głosowaniem klubu. Jeśliby który z posłów nie głosował razem z klubem lub nie ogłosił w prasie deklaracji, solidaryzującej się z klubem — musi złożyć mandat.“

Mimo tego po zbadaniu spisu nazwisk według djarjusza sejmowego, okazało się, że za wnioskiem domagającym się ukarania winnych w sprawie brzeskiej głosowało trzech posłów B. B.: Zebrowski, Pożniak i Sobczyk. Na drugi dzień kancelarja sejmowa ogłosiła, że zaszła pomyłka i że posłowie wyżej wymienieni głosowali za wnioskiem B. B.

Natomiast kilkunastu posłów B. B. było podczas obrad nieobecnych. Poseł Krzyżanowski był w Sejmie tego samego dnia, którego odbyło się głosowanie nocne, jednak nie głosował.

Były minister Staniewicz bawi w Krynicy i w myśl rozkazu prezydium klubu powinien był na posiedzenie przybyć, a nie był. Nie brali również w głosowaniu udziału posłowie z BB. Lechnicki i Jasiński.

Zachodzi kwestja czy posłowie wymienieni ogłoszą deklarację w prasie, czy też złożą mandat.

I zachodzi pytanie gdzie się podziały argumenty „sanacyjne“ o wolności sumienia i o partyjnictwie — nakazach partyjnych kierowników i t. p. brednie „sanacyjne“, które działały na głupich w Polsce.

Gdzie w jakich mysich dziurach siedzą dzisiaj owe ideowe jednostki, dla których „sanacja“ miała być słońcem w politycznych poczynaniach? Dlaczego nie protestują? Czyżby i oni stracili sumienie? Miałaby Marszałek Piłsudski rację mówiąc, że Polacy to naród idiotów.

„Każdy cywil to opryszek!“

Charakterystyczne zeznanie plut. Nowaka przed sądem.

W prasie łódzkiej znajdujemy sprawozdanie, z toczącego się w Łodzi procesu komunistów. Charakterystyczne jest zeznanie niejakiego plutonowego Nowaka, który „już zdała na rogu zauważył dwóch opryszków“.

Sędzia zapytuje świadka, dlaczego uważał, że to byli opryszkowie? Czy mieli rewolwery w rękę?

Świadek odpowiada: — Nie.

Sędzia: Więc dlaczego robili wrażenie opryszków?

Świadek: — Ja jestem wojskowy i dla mnie każdy cywil to opryszek.

Przewodniczący polecił zaprotokółować dosłownie zeznanie.

„Nie cytowalibyśmy tego niewątpliwie przykrego faktu, tembardziej, że jak prasa łódzka podnosi, ten plut. Nowak „zdradza brak inteligencji“, — ale idzie nam o stronę zasadniczą. Czy tu się nie wyczuwa wpływu jakiejś nienawiści, inspirowanej, urabiającej rozzdźwięk między społecznością cywilną a wojskową?“

Rządy pomajowe zrobiły wszystko, aby wpoić żołnierzowi pogardę dla „cywilów“, niepomnie, że przecież ci „cywile“ są twórcami wszelkich wartości ekonomicznych, i oni to utrzymują wielotysięczną armję.

Polska przyjęła zasadnicze żądania niemieckie.

W Genewie obradowała Liga Narodów. Między innemi sprawami Liga zajmowała się skargą niemiecką z powodu rzekomego terroru wyborczego na Górnym Śląsku stosowanego do ludności niemieckiej.

Liga Narodów wyłoniła Komisję z czterech przedstawicieli, a mianowicie: Japonji, Francji, Anglii i Niemiec. Komisja opracowała specjalny wniosek, który został zakomunikowany ministrowi polskiemu p. Zaleskiemu.

Treść ustalonej formuły — przyjętej przez delegata Polski ministra Zaleskiego — jest dla państwa polskiego poniżająca, gdyż przyjęte zostało zobowiązanie, że zostaną na Śląsku przeprowadzone zarządzenia w kierunku zmiany systemu rządzenia — bez względu na stanowiska zajmowane przez winnych i Polska na najbliższem posiedzeniu Ligi Narodów musi złożyć sprawozdanie z tego co w tym kierunku zrobiono.

W referacie wygłoszonym przez sprawozdawcę Yoshizawę — czytamy, że zajścia na Górnym Śląsku uznano za pogwałcenie artykułu 75 i 83 konwencji genewskiej.

A dalej czytamy:

„Wskazane jest bezwarunkowo, by władze wstrzymały się od mieszania się do walk politycznych, a specjalnie wtedy, jeżeli w grę wchodzi mniejszości narodowe. Rząd polski musi podjąć kroki, aby zerwane zostały stosunki, wiążące władze z takimi organizacjami, które występują politycznie.“

Polityka szaleńców sanacyjnych sprawiła, że Polska musi przyjmować upokarzające warunki na terenie międzynarodowym. Od zarania Niepodległości naszej nigdy jeszcze nie było wypadku, by nam Liga Narodów wydawała polecenia. Doczekaliśmy się tego za obecnych rządów sanacyjnych.

Wojsko a społeczeństwo.

Z czeskiej prasy dowiadujemy się, że w tych dniach otworzono w Pradze instytucję, mającą na celu zbliżenie armji do społeczeństwa i osiągnięcia tego między niemi porozumienia, które jest kanonem bezpieczeństwa państwa. Otwarto w Pradze „Dom Stefánika“, generała otoczonego prawie legendarnym nimbem cnót wojskowych.

Określono przy tem wyrażnie i rolę armji w państwie i jej stosunek do społeczeństwa, zwłaszcza w okresie tak niebezpiecznym dla Czechosłowacji, jak obecny.

„Nasza armja — oświadczył min. obrony narodowej — jest demokratyczną armją, która tylko i wyłącznie do republiki należy, i która nigdy nie może zmienić się w kastę... Armja musi być szanowaną; nie wolno jej traktować jako „malum necesarium“ (zło konieczne)... Walki dnia nie powinny was, panowie oficerowie, poruszać. Dlatego nie hołdujcie pogładowi, że was zdegradowano, odejmując wam prawo wyborcze. Przeciwnie! Musicie się wznieść ponad walki i interesy grup.“

Może się przemówienie czeskiego męża stanu nie podobać pewnym kołom w Polsce. Rozsądek jednak mówi, że tylko takie określenie stanowiska armji w stosunku do społeczeństwa odpowiada i założeniom armji i interesom państwa.

Jak płacą podatki panowie magnaci?

Książę Pszczyński, Niemiec, posiadający olbrzymie dobra na polskim Górnym Śląsku, zalega skarbowi polskiemu z podatkami od 1925 roku do 1929 w sumie około 13 milionów zł. Prócz tego winien on jest za rok 1930 tytułem podatku dochodowego około 2 i pół miliona zł.

Cały majątek owego pana „księcia“ na polskim Górnym Śląsku obliczony jest na 800 milionów złotych. Posiada on 67 większych obiektów majątkowych, w tem 10.000 hektarów ziemi i lasów, 2 browary oraz 10 kopalń.

Czy znajdują się sekwestratorzy, którzy ściągają zaległe na olbrzymią sumę podatki? Czy tylko do chłopów mają odwagę iść?

I silny rząd „sanacyjny“ nie umie pana „księcia“ zmusić do płacenia?

Pięć lat rządów „sanacyjnych“.

Katowicka „Polonia“ zamieściła w Nrze 2269 z dnia 29 stycznia br. artykuł p. Stanisława Grabskiego, w którym czytamy:

„Zamach majowy zastał Polskę ze zrównoważonym i oszczędnym budżetem 1.700 milj. zł., z aktywnym bilansem handlowym i płatniczym, z rosnącym dzięki przewyżkom naszego wywozu nad wwozem zasobem pieniężnym, w szczególności zasobem dolarów, z malejącem szybko bezrobociem.

Obecnie, gdy dobiega parę lat od tej chwili, minister skarbu stwierdza, że w grudniu 1930 r. miesięczne wpływy skarbu nie starczyły już na

pokrycie miesięcznych rozchodów państwowych. I po tych pięciu latach wchodzimy w 1931 r. z budżetem państwowym przewyższającym o 50 procent cały obieg pieniężny kraju, z mniejszym niż na początku 1927 r. o 700 przeszło milionów zasobem dolarów, z większymi natomiast o 800 milionów zagranicznymi długami państwowymi i samorządowymi i ze 100 tysiącami więcej bezrobotnych.“

Tak wygląda bilans pięcioletnich rządów sanacyjnych pod względem gospodarczym — o bilansie politycznym szkoda pisać. Każdy obywatel w Polsce dobrze różnicę rozumie.

Koniec B.B.S.

„Robotnik“ wypisuje BBS. następujący nekrolog:

„Tak szybkiego i tak żałosnego końca nie znają chyba dzieje partii politycznych na całym świecie. Zaledwie 2 lata i kilka miesięcy temu powstała z hukiem i traskiem partyjka, która miała „odrodzić“ socjalizm polski, a oto już wyzionęła ducha, już jest trupem! A stało się to nie w warunkach ucisku politycznego, lecz przeciwnie — przy usilnem poparciu i pomocy władz, a nawet na rozkaz władz. Ale to właśnie pochodzenie BBS. stało się przyczyną jego zguby. Dopóki rząd i obóz rządowy widział w BBS. narzędzie rozbijania i osłabiania PPS., dopóty tolerowały go i sprzyjały mu. Lecz wybory pokazały, że BBS. nie ma żadnych wpływów w masach robotniczych, a z drugiej strony „system“ w swej „ewolucji“ ku faszyzmowi doszedł już do takiego punktu, że nie tylko potrzebował BBS. dla tumanienia robotników, lecz czuł się skrzepowany bliskością kamerdynera, wprowadzie całkiem uniżonego, lecz nie mniej demagoga, papłącego wciąż o socjalizmie, „współpracującym“ z Piłsudskim. Murzyn stał się nieznośny, murzyn musiał odejść.

I oto ten sam Moraczewski, który przed dwoma z górą laty użył Jaworowskiego do rozłamu w PPS. dziś likwiduje z kolei Jaworowskiego wraz z BBS. „Wódz Warszawy robotniczej“ — jak do niedawna z dumą nazywali bebesowcy Jaworowskiego — znalazł się na łodzi, odsunięty od „współpracy“ z tymi, dla których zdradził PPS.

Smutny zaiste los, ale jakże zasłużony!

PO ZGONIE BBS.

„Przedświt“ drukuje sprawozdanie z wiecu gazowników, idących pod komendą Moraczewskiego. W rezolucji grozi się założeniem odrębnego związku i tworzeniem samoobrony przeciw jaworowszczykom...

Cały Zjazd P. P. S. Lewicy aresztowany.

W ciągu dwóch dni obradował w Łodzi zjazd ulegalizowanej przez władzę, komunistycznej t. zw. P. P. S. - lewicy, w którym udział wzięło około 350 osób.

W drugim dniu obrad zjazd został rozwiązany przez policję, która aresztowała wszystkich uczestników zjazdu. W ręce władz policyjnych wpadł rzekomo obfity i kompromitujący materiał z działalności P. P. S. - lewicy.

Aresztowanych odwieziono do urzędu śledczego, gdzie poddani są badaniu.

Wiadomości z ostatnich tygodni.

Porządki w Kasach Chorych.

W Pow. Kasie Chorych w Tomaszowie komisarz Kucharski wymówił pracę lekarzowi naczelnemu Dr. Auerbachowi, który w dwie godziny później pozbawił się życia wystrzałem z rewolweru.

Popieranie wsteczności żydowskiego przez sanację.

Koło żydowskie ogłosiło w gazetach, że premier Sławek przyjął Dra Thona, który domagał się zrealizowania życzeń Żydów w Polsce. Rozmowa trwała godzinę i była prowadzona — według komunikatu — w nastroju szczerym i życzliwym. Konferencja nie została zakończona i prowadzona będzie w przyszłym tygodniu dalej.

Nowy rząd we Francji

został utworzony przez senatora Lavala. Rząd obecny ma kierunek prawicowy i pragnie utrzymać jednolitość polityki zagranicznej.

Większość „sanacyjna“ czwartego Sejmu „ulegalizowała“ słynne przekroczenia budżetowe.

W końcu posiedzenia „brzeskiego“, więk-

szość sanacyjna uchwaliła, że postępowanie rządu w latach 1927, 1928, 1929 było „jasne“ i zasługuje na „legalizację“.

Posłowie z „Centrolewu“ złożyli w tej sprawie następujące oświadczenie:

„Klub Parlamentarny Posłów Chłopskich, Związek Parlamentarny Polskich Socjalistów i Klub Narodowej Partii Robotniczej uważają wydatek 560 milj. w roku 1927 — 28 za akt bezprawny i karygodny. Wydatek na wybory na rzecz partii rządowej uważamy za jaskrawe nadużycie władzy. Sprawa należy została oceniona przez Sejm poprzedni. Wyzyskiwanie większości dla rozgrzeszenia rządów sanacji cały kraj uznać musi za jeszcze jedno bezprawie. Głosując przeciw projektowi, protestujemy jednocześnie przeciw tym t. zw. sanacyjnym metodom rządzenia Państwem“.

Zasługa.

Gen. Dąb-Biernacki został zamianowany inspektorem armii. Jest to ten sam gen. Dąb-Biernacki, który opublikował w prasie sanacyjnej list broniący i oddający pochwały płk. Kostkowi-Biernackiemu.

Burda wywołał burdę...

Poseł z B. B. nazwiskiem Burda zwołał w Przemysłu zgromadzenie, które miało na celu pochwalić tych co w Brześciu znęcali się nad więźniami. Mimo specjalnej ostrożności i zgromadzeniu się tylko 50-ciu wiernych zasadom wschodnio-azjatyckim na sali głośno zaprotestowano przeciwko mówcom i odczytano rezolucję wyrażającą cześć więźniom brzeskim. Wobec takiego obrotu sprawy, przewodniczący prędko zgromadzenie zamknął.

Ksiądz prałat Świeykowski nie przyjął medalu Niepodległości.

Z powodu braku miejsca nie możemy przytoczyć całego listu księdza Świeykowskiego jaki się pojawił w prasie, — podajemy tylko jego pismo skierowane do Kuratorium Okręgu Szkolnego w Krakowie.

Pismo brzmi:

„Szczując ponad wszystko świętą tradycję dobrego imienia narodu polskiego a równocześnie nie mając ani chęci ani odwagi rościć sobie pretensji do „takich zasług“, jakie w ostatnich miesiącach położył świeżo odznaczony Orderem Niepodległości „bohater Brześcia“, z prawdziwą przyjemnością rzekam się przyznanego mi pismem tu dołączonem z 24/8 1929 l. 2418/28/29 prawa do medalu Niepodległości; nie miałbym bowiem zgoda o chęci figurować w jednym spisie z tego rodzaju „bohaterami“, którzy przed całym kulturalnym światem....

Ks. Bronisław Świeykowski, tajny podkomorzy J. Św. i emeryt. katecheta.“

Głosujcie na B. B. na numer 1.

Na posiedzeniu Komisji budżetowej uchwalono za zgodą referenta posła z B. B. Miedzińskiego wniosek, na podstawie którego pensje urzędników państwowych zostaną obniżone o 15 procent. Również uchwalono obniżenie djet poselskich o 15 proc. Tą samą większością głosów odrzucono wniosek tow. posła Czapińskiego, domagający się obniżenia pensji ministrom i tym urzędnikom, którzy otrzymują drugie pensje w przedsiębiorstwach państwowych.

Podatki i podatki...

Rząd przedłożył do uchwalenia ustawę nakładającą na każdy kilogram cukru sprzedanego w kraju poza kontyngentem 1 zł. 10 gr. podatku. Większość rządowa napewno ten nowy podatek uchwali.

Głosujcie na B. B. na jedynek!

5 skarg ukraińskich w Genewie.

Akcja pacyfikacyjna w Małopolsce Wsch. odbija się głośnie echem w Genewie. Skargi na metody stosowane podczas tej pacyfikacji nadeszły:

1) posłowie demokratyczni parlamentu angielskiego w liczbie 65,

2) liczni biskupi, profesorowie, lekarze i publicyści angielscy, którzy zażalenie wystali na ręce ministra Spraw Zagr. Wielkiej Brytanji Hendersona,

3) ukraiński klub parlamentarny w Warszawie,

4) ukraińscy profesorowie w uniwersytecie praskim, — wreszcie

5) ukraińska posłanka na Sejm warszawski, Rudnicka.

Protesty przeciwko hańbie brzeskiej napływają w dalszym ciągu z różnych stron kraju i od najrozmaitszych zrzeszeń i organizacji. Zarząd okręgu śląskiego Zw. Podoficerów rezerwy żąda jaknajenergiczniejszego ukarania winnych, celem oczyszczenia munduru polskiego.

Proces w sprawie rzekomego zamachu na Marszałka Piłsudskiego.

W Warszawie Sąd Okręgowy rozpatruje sprawę rzekomego zamachu na Marszałka Piłsudskiego. Oskarżeni są tow. b. poseł Dziegielewski, tow. Jagodziński, tow. Dominik Trochimowicz oraz tow. Markowski i Białkowski.

W przewodzie wyszło na jaw, że główny świadek oskarżenia niejaki Pórzycki wstąpił do Milicji P. P. S. jako konfident policyjny i w tym charakterze organizował ową piątkę, która miała dokonać rzekomego zamachu na Marszałka Piłsudskiego.

Główny oskarżony tow. Jagodziński zeznał, że zadaniem jego było wykryć prowokatorów i konfidentów i w tym celu ofiarował się przeprowadzić tę akcję rozpoznawczą. Już po pierwszym zebraniu odeszło kilku. Chciałem — mówił Jagodziński — wypróbować tych ludzi — wiedziałem, że jak każę przyjść z bronią, to jeżeli jest konfident, to nas doniesie i policja nas aresztuje.

Z powodu braku miejsca nie możemy szczegółowo opisywać wszystkich zeznań. Tymbar dziej, że w sprawie nastąpił nieoczekiwany zwrot, gdyż główny świadek oskarżenia został postrzelony. Sąd rozprawę odroczył a śledztwo w kierunku wykrycia winnych postrzelenia Pórzyckiego wikał się.

„Polonia“ w Nrze 2274 pisze o całej sprawie jak następuje:

„Ale proces o rzekomy zamach na p. Piłsudskiego wykazał jeszcze coś więcej.

Metodami i psychologią konspiracji przesiąknięta jest również grupa rządząca i duża część organizacji państwowej, tak do gruntu, że zasadniczy kierunek polityki wewnętrznej państwa wytyczają ludzie podziemni, w rodzaju konfidentów i wywiadowców policyjnych.

Na podstawie informacji, zdobytych przez tych ludzi drogą prowokacji i podstępów, albo też często zgola wymyślonych wiadomości, oparte są tak zwane posunięcia rządu w stosunku do społeczeństwa. Czyż nie w tej atmosferze i z tego za trutego źródła wypłynęła sprawa brzeska? Nic dziwnego, że nasze życie polityczne musiało spaść do moralnego i umysłowego poziomu jakiegoś Pórzyckiego.

Zatruty duch wschodu przenika i deprawuje nasze życie publiczne, niszczy zdrowie moralne narodu, zabija naszą kulturę i szkodzi dobremu imieniu Polski w świecie.... Trzeba polskie życie polityczne wydobyć z podziemi na światło dzienne.... Nie uczynią tego ludzie, którzy te metody podnoszą do godności zasady i mają odwagę ich bronić.... Ale też tem prędzej, dla dobra państwa i zdrowia moralnego narodu ludzie ci muszą pójść precz.“

Zasady moralności sanacyjnej.

Deszcz nagród spada na strudzone brzeskim trudem barki p. Kostka-Biernackiego. Niedawno został zaproszony przez p. marszałkową Piłsudską na herbatkę, by Wandzia i Jagódka mogły napaść dziecięce oczęta bohaterem... Ostatnio zaś otrzymał odznakę „Krzyża Niepodległości“.

I czy nie ma „racji“ baba sanacyjna Wielopolska, która domaga się kary chłosty publicznej na tych co domagają się ukarania winnych znęcania się nad bezbronniymi więźniami w Brześciu. Wszak to jasne dla każdego „sanatora“.

Nie rozumieją tego tylko profesorowie uniwersytetów, lekarze, adwokaci, literaci i wogóle ludzie kultury i nauki — ludzie Zachodu — nie mogą pojąć, że w Polsce wprowadza się carsko-wschodnio-azjatyckie zasady moralności.

Aby nie było wątpliwości.

Na posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej wiceminister generał Konarzewski oświadczył: „Stwierdzam, że każdy wojskowy, który pełnił służbę w Brześciu, — pełnił ją pod kontrolą władz przełożonych oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami i regulaminami, i że na ich postępowanie żadnych skarg nie otrzymałem“.

Bardzo jasno i bardzo prosto.

Celem ułatwienia Rządowi.

„Robotnik“ w Nrze 35 pisze:

„Celem ułatwienia Rządowi prac nad zapowiedzianą przez pp. Paschalskiego i Romana odpowiedzią na interpelację poselską w sprawie Brześcia, — komunikujemy, że oficer policji, który dokonał aresztowania tow. Hermana Libermana, wioził go do Brześcia i zorganizował w drodze bicie, opisane w interpelacji, — nazywa się Andruchowicz, jest podkomisarzem XI Komisarjatu Policji Państwowej i „urzęduje“ codziennie w „swoim“ Komisarjacie st. m. Warszawy. Przyjmuje interesantów od godz. 11 rano do 1 popoł. Może te dane wystarczą pp. prokuratorom Rzeczypospolitej?“

Skład Sejmu według stronnictw.

Według zestawienia kancelarii sejmowej, skład liczebny Klubów parlamentarnych obecnego Sejmu jest następujący:

Klub B. B.	247 posłów
Klub Narodowy (N. D.)	62 „
(Piast, Wyzwolenie, Str. Chłopskie	48 „
P. P. S.	24 „
Ukraińcy	21 „
Chrześcijańska Demokracja	15 „
N. P. R.	10 „
Zydzi	6 „
Niemcy	5 „
Komuniści	4 „
Dzicy	2 „

Razem 444 posłów

Dlaczego milczy?

W Nowym Targu wychodzi piśmko tygodniowe p. t. „Gazeta Podhalańska“. Piśmko to przed wyborami na równi ze wszystkimi organami sanacyjnymi agitowało tylko za jedną, obiecując cuda Podhalanom w razie zwycięstwa jedyńki.

Obecnie milczenie. Artykuły o dobrym wychowie proszą, o piękności Podhala, o gazdach i bacach, a o Sejmie i obietnicach przedwyborczych cicho... jak gdyby Sejm przestał istnieć. Czyżby się wstydzono obecnego Sejmu?

Sanacyjni nauczyciele o „radosnej twórczości“, „Głos Nauczycielski“, organ sanacyjnego nauczycielstwa, w ostatnim numerze pisze w artykule wstępnym:

„Pokładane przez nas nadzieje, iż w Sejmie budżet szkolnictwa powszechnego zostanie odpowiednio do grozy sytuacji zrekonstruowany, na całej linii zawiodły“.

A dalej:

„...procent dzieci, objętych nauczaniem powszechnym, ulegnie dalszemu obniżeniu, zwrot więc ku przekreśleniu zasady powszechności nauczania został dokonany. Jeśli bowiem w obecnym roku szkolnym około 800.000 dzieci w wieku szkolnym znajduje się poza szkołą, to w roku 1932/33 liczba dzieci wzrósć może do półtora miliona.“

Tak piszą nie żadni „partyjnicy“, lecz sanacyjne podpory. Ładne perspektywy na przyszłość w dziedzinie oświaty.

„Pieniądzy, pieniędzy, pieniędzy na wychodki partyjne...“

W ten sposób wyraził się w jednym ze swoich wywiadów Marszałek Piłsudski. Na posiedzeniu Sejmu poseł Rybarski ze Stronnictwa Narodowego ujawnił fakt, że „sanacyjne wychodki partyjne“ czerpały hojnie z różnych stron pieniądze na wybory. Skarb państwa był winien związkowi górniczo-hutniczemu na Górnym Śląsku 1 milion zł. Kapitałisci górnośląscy — przeważnie Niemcy — naciskani przez potrzebujących pieniędzy sanatorów cedowali im 650.000 zł., które Skarb państwa wypłacił. „Polonja“ dodaje od siebie, że oprócz tego Bebecy wycisnęli jeszcze od przemysłu śląskiego 350.000 zł., a od przemysłu żelaznego 500.000 złotych na wybory.

Poseł Smoła na wolności.

Przed sądem w Kraśniku odbyła się rozprawa przeciw posłowi Smole (Wyzwolenie) o „podburzanie“ jednej warstwy ludności przeciw drugiej. Sąd zasądził posła Smolę na trzy miesiące więzienia z zaliczeniem aresztu śledczego (4 mieś.), wobec czego został natychmiast zwolniony.

Więc jednak podwyżka czynszów.

Na posiedzeniu komitetu ekonomicznego ministrów w dniu 28 stycznia br., minister robót publicznych gen. Neugebauer postawił wniosek o podwyższenie podatku od lokali z 8 na 20%. Jest to zamaskowana podwyżka komornego.

„10 lat spadło mi z karku“,

Skonfiskowano.

Nowe podatki

przygotowuje większość sejmowa. Rząd przedłożył w Sejmie podatek od samochodów i pojazdów konnych, oraz 33% podatek od biletów autobusowych, opłaty od reklam i grzywny. Ponadto po województwach odbywają się konferencje, na których uchwała się potrzebę odszkodowań za mieszkania dla nauczycieli, a na pokrycie tego wydatku zostaną opodatkowani właściciele gruntów po 1 zł. od hektara.

Książę Janusz Radziwiłł

zaprotestował przeciw mieszanu się socjalistów francuskich Paul Boucoura i Locquina do spraw wewnętrznych Polski. Nie pierwszy to raz. Albowiem tenże książę Janusz Radziwiłł w roku 1918 także protestował przeciw deklaracji państw Ententy o Polsce Niepodległej i Zjednoczonej, jako przeciw niedozwolonemu mieszanu się do naszych spraw wewnętrznych, do których zdaniem księcia-pana, wolno było się mieszać tylko niemieckiemu generałowi Beselerowi.

Jak się robi „bajeczne kariery“.

Czytamy w „Robotniku“:

W głośnym procesie toruńskim, jako oskarżyciel publiczny, występował wiceprokurator sądu okręgowego w Toruniu p. Bieńkowski.

Rozprawa, jak wiemy, obfitowała w bardzo tragiczne momenty.

Ze względów cenzuralnych ujawnić prawdy — niestety — nie możemy.

Uczynimy to, mamy nadzieję — niedługo. Dzisiaj, pragniemy tylko zauważyć, że p. Bieńkowski tuż po procesie awansował na stanowisko wiceprokuratora przy sądzie apelacyjnym w Toruniu.

Pan prokurator ma lat obecnie 28.

Jak na dzisiejsze, ciężkie czasy, kariery to zaiste „bajeczna“.

Z ruchu organizacyjnego.

Staraniem Okręg. Komitetu Robotniczego P. P. S. w Białej, odbyło się w ostatnich tygodniach cały szereg konferencji mężów zaufania P. P. S. i zgromadzeń publicznych. W konferencjach i zgromadzeniach wzięło udział po kilka set osób. Referaty wygłoszone przez przedstawicieli P. P. S. przyjmowane były z entuzjazmem. Rezolucje uchwalono jednogłośnie. Zgromadzenia i konferencje odbyły się w następujących miejscowościach:

ANDRYCHÓW.

Konferencja mężów zaufania P. P. S. z powiatu wadowickiego odbyła się w niedzielę, dnia 25 stycznia w sali Domu Robotniczego. Referował tow. Pająk. W konferencji brało udział przeszło 150 osób reprezentujących kilkadziesiąt miejscowości powiatu.

CZANIEC.

W niedzielę, dnia 25 stycznia odbyło się zgromadzenie publiczne w sali p. Wiśniowskiego. Zgromadziło się kilka set osób. Referowali ttow. Pysz i Piątkowski. Uchwalono odpowiednie rezolucje.

ZYWIEC.

W niedzielę, dnia 1 lutego odbyła się przy udziale około 200 osób konferencja mężów zaufania P. P. S. z całego powiatu żywieckiego. Referowali tow. poseł Czapiński o sytuacji politycznej i gospodarczej, tow. Pająk o sprawach organizacyjnych. W dyskusji przemawiał tow. Drozd Tomasz, b. podoficer legjonowy, który wygłosił podniosłe przemówienie, zaznaczając, że walczył za Polskę a teraz musi się wstydzić niektórych kolegów co niepomni hasła legjonowych hołdują zasadzie bezprawia i torturowania więźniów. Inni towarzysze, jak Nieuważny, Pustelnik, Pasko i Graca nawoływali do organizowania się i do wytworzenia moralnej siły, która by się przeciwstawiła tym co wprowadzają w życie publiczne Polski metody azjatyckie.

Konferencja stała na bardzo wysokim poziomie. Rezolucje odpowiednie do obecnej sytuacji uchwalone zostały jednomyślnie. Po przemówieniach końcowych referentów i odśpiewaniu „Czerwonego Sztandaru“ konferencję zakończono.

WILKOWICE.

W niedzielę, dnia 1 lutego odbyło się w lokalu p. Dobijowej publiczne zgromadzenie. Sala była zapelniona. Między zgromadzoną ludnością zauważono połowę takich co przy ostatnich wyborach popierali jedynekę. Referaty wygłosili tow. poseł Czapiński i tow. Pająk. Głosu z obecnych nikt nie zabrał mimo apelu przewodniczącego. Rezolucje przedłożona przez tow. posła Czapińskiego jednogłośnie uchwalono.

Po zakończeniu zgromadzenia publicznego

odbyło się zebranie młodzieży robotniczej, na którym referowali o zadaniach ruchu oświatowo-kulturalnego tow. poseł Czapiński i tow. Pająk. Wybrano specjalną komisję, która ma się zająć zreorganizowaniem miejscowego Oddziału TURa i zwołaniem walnego zgromadzenia.

STRACONKA.

W niedzielę, dnia 2-go lutego odbyły się w Straconce dwa zgromadzenia. Jedno spółdzielcze w lokalu p. Gąsiora pod lasem, o godzinie 3-ciej popołudniu, na którym referowali tow. tow. Pająk i Szubert. W ożywionej dyskusji ustalono, że obowiązkiem wszystkich ludzi pracy jest popierać ruch spółdzielczy i kupować tylko w sklepach Spółdzielni Robotniczej.

Drugie zgromadzenie odbyło się o godzinie 5-tej popołudniu w sali Domu Robotniczego. Przewodniczył tow. Hoffmann. Przeszło dwugodzinny referat o obecnej sytuacji gospodarczej i politycznej wygłosił tow. Pająk. Zgromadzeni nagrodzili referenta oklaskami. W dyskusji zabrał głos b. wójt p. Gąsior, który zupełnie słusznie podniósł, iż w obecnych ciężkich czasach jest nie na miejscu podwyższanie uposażenia dla wójta i jego zastępcy, jak to ma miejsce w Straconce.

LIPNIK.

W niedzielę, dnia 2-go lutego odbyły się dwa zgromadzenia w Lipniku. Jedno o godzinie 2-giej popoł. u p. Englerta, drugie o godzinie 4-tej na Kopcu. Na obu zgromadzeniach referaty dotyczące politycznej i gospodarczej sytuacji w Polsce wygłosił tow. poseł Czapiński.

Ponadto w ostatnich tygodniach odbyły się w całym szeregu miejscowości zgromadzenia członków P. P. S., na których dokonano ponownych wyborów Zarządu.

ZGROMADZENIA BEZROBOTNYCH.

KĘTY.

W sali „Sokoła“ odbyło się olbrzymie zgromadzenie bezrobotnych. Referat bardzo obszerny wygłosił tow. Piątkowski z Białej. Wybrano specjalny komitet, celem wszczęcia akcji dla zorganizowania odpowiedniej pomocy dla bezrobotnych.

BIELSKO.

W sali „Strzelnicy“ odbyło się we czwartek 29 stycznia olbrzymie zgromadzenie bezrobotnych. Referowali tow. poseł Reger, tow. poseł Dr. Glücksmann, tow. Rosner. Referatów tow. posłów wysłuchali bezrobotni ze spokojem. — W czasie referatu tow. Rosnera grupka prowokatorów czy komunistów wszczęła hałas, z którego skorzystał przedstawiciel policji i dobiegające do końca zgromadzenie rozwiązał.

Ze Śląska Cieszyńskiego.

CIESZYN. Jakkolwiek powiat cieszyński jest stosunkowo mało uprzemysłowiony, to jednak panujące obecnie bezrobocie daje się bardzo we znaki. Powodem tego jest gęstość zaludnienia przez byłych górników i hutników, którzy byli dawniej zatrudnieni w przedsiębiorstwach pozostałych dziś w Czechosłowacji. Z dumnych dawniej na swój — aczkolwiek ciężki i niebezpieczny — zawód robotnicy, stają się dzisiaj w Polsce ostatnimi nędzarzami, którzy patrząc muszą bezradnie, jak gruźlica i inne choroby powstałe skutkiem złego odżywiania się czynią spustoszenie w ich rodzinach, a oni sami przymerają z głodu.

Po „zwycięskich“ wyborach sanacja wstrzymała wypłatę zasiłków dla robotników sezonowych, nie wypłaca się w dalszym ciągu zasiłków dla bezrobotnych, którym udało się znaleźć pracę w miesiącach letnich zagranicą (Czechosłowacji). Setki robotników wyczerpało już prawo do zasiłków z funduszu bezrobocia, wobec czego wszyscy oni razem z niecierpliwością czekają, skoro męczarnie te się skończą.

W Cieszynie odbyło się zgromadzenie bezrobotnych jeszcze przed świętami (19 grudnia 1930), na którym przemawiał poseł tow. Machej.

W Kończycach Małych odbyło się zgromadzenie dnia 23 grudnia, na którym przemawiał tow. Biłko.

Na zgromadzeniach przyjęto odpowiednie rezolucje, które przesłano kompetentnym władzom, oraz wybrano deputacje z pośród bezrobotnych, których interwencje u powołanych władz nie dały niestety pożądanych rezultatów.

Pytamy się „kiedy się skończy ta straszna męczarnia obywateli polskich, którzy za Polskę walczyli i dla Polski pozbawieni zostali swych warsztatów pracy?“

HAŻLACH. Ostatni gwóźdź do trumny socjalistom próbuje wbić autor paszkwila w pierwszym numerze sanacyjnych „Nowin Śląskich“ z 3 stycznia z Hażlach.

Cieszy się, że udało się sanacji sprowadzić

do swojego żłóbka niejakiego Pawła Raszkę, który dotychczas udawał, że jest pepesowcem. W gruncie rzeczy Paweł Raszka już od dawna należał do sanacji, gdyż podatku partyjnego nie opłacał, natomiast ciężko zapracowanym groszem wybitnie popierał monopol spirytusowy.

Zaznaczyć przy tem musimy, że dziwnie załatwia się sprawy obywateli w naszym Starostwie. Oto ten sam Raszka od dawna ubiegał się o kartę na broń. Prośby jego Starostwo nie uwzględniało, z powodu, że Raszka był karany i za kłusownictwo i inne jeszcze „obywatelkie” występy. Z chwilą nadejścia walki wyborczej, Raszka za przyrzeczenie, że pójdzie z sanacją, stał się „pełnowartościowym” obywatelem i kartę na broń otrzymał.

My życzymy takiego nabytku sanacji, to też śmieszny jest zarzut sanacyjnego paszkwilanta, jakobyśmy się mieli mścić na Raszce. Dla sanatorów i ich parobków żyjemy tylko głęboką pogardę.

ZEBRZYDOWICE. W niedzielę, dnia 9-go stycznia 1931 odbyło się u p. Kolaczka zgromadzenie publiczne, na którym przemawiał tow. Machej. Referent obrazował położenie polityczne i gospodarcze klasy robotniczej w Polsce, z widocznym zainteresowaniem licznie zgromadzonych obywateli. W dyskusji przebiegała się rozpacz bezrobotnych pozostających bez zasiłku, bez kawałka chleba i bez pomocy lekarskiej dla chorych robotników i ich rodzin. Uchwalono rezolucję, którą wysłano do władz.

Nie obeszło się także bez akcji prowokatorskiej niejakiego p. Chmiela, który na zgromadzeniu głosił hasła podziału bogactw, a podczas wyborów dniem i nocą agitował za jedynką.

Otrzymał on ciętą odprawę od tow. Macheja.

BEZROBOTNI A OPIEKA LEKARSKA. Aż do innego zorganizowania pomocy lekarskiej dla bezrobotnych na Śląsku Cieszyńskim, bezrobotni, którzy potrzebują pomocy lekarskiej dla siebie względnie swoich członków rodziny, mają się zgłaszać do Starostwa, względnie do lekarza powiatowego z legitymacją z Urzędu Pośrednictwa Pracy.

SEJM ŚLĄSKI A BEZROBOTNI. Komisja Pracy i Opieki Społecznej Sejmu Śląskiego uchwaliła projekt ustawy opracowany przez tow. Macheja, na podstawie którego wszyscy bezrobotni zamieszkali na terenie województwa Śląskiego mieliby prawo do zasiłku ze skarbu śląskiego.

Sprawa została skierowana do komisji budżetowej, w celu wyszukania źródeł pokrycia wydatków i ostatecznego ustalenia wysokości zasiłku.

Z Sejmu Śląskiego.

Marszałek zwołał drugie posiedzenie Sejmu śląskiego na sobotę, dnia 13 grudnia na godz. 15. Sam fakt, że posiedzenie zwołane zostało na sobotę popołudniu i że na porządku dziennym był do uchwalenia wniosek nagły w sprawie zwolnienia posła Korfantego oraz dyskusja nad przemówieniem wojewody przy otwarciu Sejmu spowodował, że publiczność zapełniła galerje po ostatnie miejsce. Spodziewano się ostrych starć w zapowiadzanych obradach.

Z nieznacznym opóźnieniem zagał marszałek obrady, udzielając głosu adwokatowi Kempce, jako sprawozdawcy Komisji regulaminowej w sprawie zwolnienia z więzienia posła Korfantego. Sprawozdawca nie powiedział nic ciekawego co mogłoby emocjonować obecnych. Przedstawił tylko przebieg obrad Komisji i prosił o uchwalenie wniosku.

Po nim zabrał głos poseł Hager, członek klubu Korfantego, który w jednym zdaniu powiedział, że za ich wnioskiem stoi prawo i wola ludu śląskiego.

Następnie zabrał głos p. Witeczak, który w imieniu klubu sanacyjnego oświadczył, że posłowie nie powinni uchylać się od odpowiedzialności sądowej i złożył z wielkim gięstem oświadczenie, że klub sanacyjny zrzeka się nietykalności poselskiej.

W krótkim, ale dosadnym przemówieniu przedstawił tow. Dr. Glücksmann stanowisko Frakcji socjalistycznej w sprawie więźniów brzeskich. Nie dla Korfantego, lecz dla zasady socjalistycznej będziemy głosować za wnioskiem. Jeżeli Korfanty miał jakie winy, to je dostatecznie odpokutował w Brześciu. Przy tej sposobności pokazuje sali numer „Pobudki” przedstawiającej tow. posła Liebermana przed i po Brześciu. Korfantomu nie lepiej się tam powodziło, gdyż wobec pułkownika Kostek-Biernackiego z pewnością byli wszyscy równi. Przemówienie tow. Dra Glücksmanna wywarło widoczne na obecnych wrażenie.

Wniosek został uchwalony głosami klubu Korfantego, niemców i socjalistów. Sanacja wstrzymała się od głosowania.

Następnie miała nastąpić dyskusja nad przemówieniem wojewody przy otwarciu Sejmu. Tu jednak klub Korfantego postawił wniosek, aby dyskusję odroczyć aż po przemówieniu programowym, które wojewoda ma wygłosić przy przedłożeniu Sejmowi budżetu na rok następny. Wniosek został uchwalony głosami posłów Korfantego i sanacji. Dziwne to stanowisko klubu Korfantego w tak ważnej sprawie różnie sobie tłumaczono. Przeważało przekonanie, że jest to pierwszy krok obozu Korfantego do kapitulacji i przejścia do obozu sanacji „moralnej”, Korfantomu bowiem obiecują nie tylko wolność, lecz i honory.

Następnie marszałek podał do wiadomości zgłoszone przez kluby wnioski, a między innymi

Wniosek frakcji socjalistycznej

następującej treści:

„Sejm wzywa Radę Wojewódzką do natychmiastowego przedłożenia Sejmowi projektu ustawy, która miałaby na celu zabezpieczenie wszystkim bezrobotnym zamieszkałym na terenie Województwa Śląskiego, którzy nie posiadają prawa do zasiłków ustawowych, zasiłków w takiej wysokości, jak to przewiduje ustawa o funduszu bezrobocia. Przedewszystkiem zaś zaopatrzenie bezrobotnych w najkonieczniejsze środki żywności i odzież z okazji świąt Bożego Narodzenia”.

Uzasadnienie.

Stan bezrobotnych wzrasta na terenie Województwa Śląskiego w zastraszający sposób. Rząd nie zniósł dotychczas tak zwanego sezonu martwego, i w ten sposób liczba bezrobotnych, którzy z dniem 15 grudnia 1930 r. tracą prawo do poboru zasiłków ustawowych wzrosło o kilka tysięcy rodzin.

Zaopatrzenie w węgiel i ziemniaki było niedostateczne, gdyż nie otrzymali tych środków robotnicy sezonowi pozbawieni obecnie prawa do zasiłku.

Nędza szerzy się nie tylko w miastach i centrach przemysłowych, lecz nie mniej także i na przeludnionych wioskach śląskich.

Wobec tego natychmiastowa pomoc jest nieodzowna tak w interesie bezrobotnych, jako też w interesie państwa i województwa”.

Wniosek przekazano Komisji socjalnej.

Na tem obrady zakończono.

Korespondencje.

USTRŃ. Zgromadzenie członków P. P. S. i Powiatowa Konferencja Radców gminnych odbyły się w niedzielę, dnia 4 stycznia br. w sali hotelu „Beskid”. Tow. Zawada zagał zgromadzenie i w dalszym ciągu zdawał sprawozdanie z działalności klubu P. P. S. w Wydziale gminnym. Brak potrzebnych funduszy wobec olbrzymiego zapotrzebowania najbiedniejszej i bezrobotnej ludności paraliżują działalność przedstawicieli klasy pracującej. Gmina, która musi dbać o rozbudowę jako lotnisko ma olbrzymie wymagania, przeprowadzenie opracowanych planów dałoby pracę i zarobek dużej ilości robotników, lecz nie niestety nie może ruszyć z miejsca z powodu braku pieniędzy. Tow. Machej przedstawił w ogólnych zarysach zadania socjalistycznych radców gminnych, którzy powinni w chwili obecnej otoczyć jak najczulszą opieką ludność najbiedniejszą, której zastępy powiększają się z dniem każdym z powodu klęski bezrobocia. Po omówieniu naszego położenia gospodarczego w połączeniu z polityką obozu sanacyjnego nastąpiła dyskusja, w której brał udział szereg obecnych towarzyszy. Wszędzie niestety przebiega się zgrzyt z powodu braku pracy z jednej, a zaniechania przez rząd opieki nad bezrobotnymi z drugiej strony. Nieustannie podnosi się żądanie ubezpieczenia na starość.

CIESZYN. Na ostatnim posiedzeniu Wydziału gminnego w Cieszynie, uchwalono na wniosek tow. Macheja, aby z nadwyżki budżetowej z roku 1929, wypłacono 15.000 zł. na rzecz bezrobotnych i najbiedniejszej ludności. Między innymi zawiadomił p. burmistrz Dr. Michejda, że władze wojskowe skłonne są odstąpić gminie pewien obszar z folwarku Gułdowy. Po załatwieniu szeregu spraw personalnych posiedzenie, które trwało przeszło 5 godzin, zakończono o godzinie 10-tej i pół.

PRUCHNA. W niedzielę, dnia 28 grudnia 1930 odbyło się zgromadzenie publiczne w gospodzie p. Brańczyka, na którym na temat polityki komunalnej przemawiał tow. poseł Machej. W obszernych wywodach omówił położenie nasze gospodarcze i polityczne w związku z ostatnimi wyborami, z których klasa robotnicza pod wzglę-

dem posiadania mandatów, wyszła znacznie osłabiona. To też klasa robotnicza musi szczególnie uwagę zwrócić na politykę komunalną, jako na najbliższą nam stojącą warsztat pracy gospodarczej i politycznej. Utracone wpływy na arenie parlamentów musimy uzupełniać w wydziałach i radach gminnych. Od sanacji nie można się spodziewać spełnienia przyrzeczeń danych wyborcom przed wyborami. Wobec tego gminy muszą otaczać większą niż dotychczas opieką swoich znajdujących się w biedzie i nędzy obywateli. Dyskusja, którą przeprowadzono po przemówieniu referenta wykazała jak ciężkie są dzisiaj warunki bytowania ludu pracującego w mieście i na wsi, a na wsi tem gorzej, gdzie mamy do czynienia ze skutkami parcelacji i naszym p. Humerem.

Sprostowanie.

Bielsko, dnia 30 stycznia 1931.

Do

Redakcji „Wyzwolenia Społecznego”

w Białej

ul. Komorowicka L. 4.

W związku z zamieszczonym w numerze 3-4 czasopisma „Wyzwolenie Społeczne” z dnia 25 I 1931 r. w dziale „Ze Śląska Cieszyńskiego” artykułem zatytułowanym „Wyczyny p. Dra Niżankowskiego”, proszę o zamieszczenie po myśli § 19 ustawy prasowej z dnia 17/XII 1862 (Dz. U. P. Nr. 6 ex 1863 r.) w najbliższym numerze czasopisma następującego sprostowania w sposób zarówno co do miejsca umieszczenia jak i druku identyczny z tym w jaki sprostować się mający artykuł wydrukowano:

„Wiadomość podana we wspomnianym artykule jakoby się miał wyrazić, że „gdyby było w Polsce 50-ciu takich mężów jak ja i t. d.” — jest zupełnie nieprawdziwa. Stwierdzam, że nigdy w ten ani podobny sposób się nie wyraziłem.

Zawarte w tymże artykule twierdzenie jakoby przeprowadzał postępowanie dyscyplinarne przeciw zastępcy naczelnika gminy w Jaworzu na podstawie nieobowiązującej na terenie Województwa Śląskiego i niedotyczącej tego przedmiotu ustawy — nie odpowiada prawdzie. Stwierdzam, że postępowanie to zarządzane i przeprowadzone zostało zgodnie z postanowieniami § 87 ustęp 2-gi ordynacji gminnej z dnia 15 XI 1863 (Dz. U. i Rozp. Kr. Nr. 17). Wezwanie natomiast obwinionego i świadków celem przesłuchania względnie udzielenia wyjaśnień w postępowaniu dyscyplinarnym odbyło się na podstawie przepisów art. 22 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o postępowaniu administracyjnym z dnia 22 marca 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 341. W wygotowaniu przez kancelarję wezwania dla obwinionego zaszedł błąd wskutek przesunięcia przez stenotypistkę cyfr (zamiast art. 22 poz. 341 — napisano art. 12 poz. 342), który przy przesłuchaniu natychmiast obwinionemu wyjaśniłem i to na blankiecie wezwania uwidocznilem.”

Tadeusz Niżankowski,
zastępca starosty w Bielsku.

Ś. p. Paweł König.

W Jasienicy (Śląsk Cieszyński) zmarł długoletni członek miejscowego Komitetu P. P. S., ostatnio pracownik Spółdzielni Robotniczej ś. p. tow. Paweł König.

Pogrzeb odbył się w niedzielę, dnia 25 stycznia br. Zwłoki pochowano na cmentarzu ew. W pogrzebie wzięli udział bardzo licznie robotnicy tutejsi. Nad grobem wygłosił przemówienie tow. poseł Reger.

Cześć Pamięci zmarłego Towarzysza!

Przeproszenie.

Niniejszem przepaszam mocno i odwołuję obelgi i zarzuty skierowane w dniu 23 grudnia 1930 przeciw osobie przewiel. ks. pastora Lasoty i jego rodzinie, żałuję szczerze mego niegodziwego występkę i dziękuję serdecznie za odstąpienie od kroków sądowych.

Jasienica, dnia 10 stycznia 1931.

Paweł Lorek, Nr. 118.

Życzenie.

Z okazji zawarcia związku małżeńskiego tow. Chmielniaka Romualda z tow. Kutajówną Amalią ślemy młodej parze jaknajserdeczniejsze życzenia.

Zarząd Rob. Stow. Kultur.-Oświatowego „Siła”, grupa I-sza Czechowice-Żebracz.

Ważne dla urzędników.

Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych w Królewskiej Hucie zawiadamia wszystkich ubezpieczonych w Zakładzie, że zgodnie z uchwałą Rady Zarządzającej Związku Zakładów Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych w Warszawie z dnia 18/XII 1930 r. zarządzenie leczenia na podstawie art. 61 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24/XI 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych na wniosek ubezpieczonego będzie uzależnione od poniesienia przez niego części kosztów leczenia. — Zasady pociągania ubezpieczonych do ponoszenia części kosztów leczenia w Zakładach leczniczych są następujące:

7 1. Wszyscy ubezpieczeni, leczeni na podstawie art. 61 na wniosek własny, powołani będą do ponoszenia części kosztów leczenia.

2. Wdrożenie leczenia na wniosek chorego nie będzie uzależnione od poniesienia przez niego części kosztów, jeżeli chory w czasie leczenia nie ma prawa do wynagrodzenia ze strony pracodawcy lub jeżeli ze względu na materialne położenie chorego (wynagrodzenie, stan rodzinny) niemożliwe jest poniesienie przez niego jakichkolwiek wydatków z związku z urlopem.

3. Wszyscy inni chorzy, leczeni na wniosek własny, ponoszą sami koszty podróży i taks kuracyjnych, oraz opłacają tytułem zwrotu części kosztów utrzymania i umieszczenia w domu zdrowia opłaty dzienne, ustalone przez Związek Zakładów Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych dla poszczególnych lecznic.

(O wysokości dopłat będzie każdy ubezpieczony powiadomiony przed zarządzeniem wzgl. rozpoczęciem leczenia).

4. Po sześciu tygodniach leczenia opłaty dzienne będą obniżone o 50%, po dalszych sześciu tygodniach leczenia ustaje obowiązek uiszczania opłat dziennych. Obowiązek ten ustaje również z chwilą utraty przez pracownika prawa do wynagrodzenia ze strony pracodawcy.

5. Opłaty dzienne za okres przyznanego leczenia winni ubezpieczeni uiszczać przed skierowaniem ich do domu zdrowia.

Ze świata lekarskiego powiatu cieszyńskiego.

W powiecie cieszyńskim praktykuje 36 lekarzy, z tego 26 w samym Polskim Cieszynie. W Czeskim Cieszynie znajduje się 15 lekarzy. Lekarze Polacy powiatu cieszyńskiego w liczbie 15 utworzyli razem z lekarzami Polakami powiatu bielskiego własne towarzystwo, które na walnym zebraniu odbytem w niedzielę, dnia 9 listopada br. w szpitalu krajowym w Cieszynie wybrało następujący zarząd: Dr. Bolesław Filasiewicz prezes, Dr. Jan Kubisz wiceprezes, Dr. Jan Zigmund sekretarz, Dr. Józef Wajda skarbnik i Dr. Józef Heczko komisja rewizyjna. Nowemu dyrektorowi szpitala krajowego Drowi Kubiszowi zgotali lekarze serdeczną owację. Towarzystwo Lekarzy Polaków liczy 28 członków, w tem 2 honorowych: poseł Dr. Jan Buzek i burmistrz Dr. Wacław Olszak. Oprócz tego istnieje w Cieszynie „Verein Ostschlesischer Aerzte“, skupiający lekarzy Niemców i Żydów. Zarząd Vereinu stanowią: Dr. Herman Hinterstoisser prezes, Dr. Jan Passek wiceprezes, Dr. Otto Socha sekretarz i Dr. J. Ramler skarbnik.

Kasa pośmiertna w Bielsku.

Zawiadamiamy wszystkich członków o 55, 56, 57; 58, 59 i 61 wypadku śmierci, a mianowicie

zmarli nasi członkowie:

Czernek Anna, zamieszkała w Mikuszowicach w dniu 25 grudnia 1930 w 71 roku życia.

Hruschka Anna, zamieszkała w Bielsku, ul. Blichowa 57, w dniu 2 stycznia 1931 w 82 roku życia.

Rusin Marja, zamieszkała w Mikuszowicach, w dniu 4 stycznia 1931, w 54 roku życia.

Gębala Katarzyna, zamieszkała w Mikuszowicach, w dniu 14 stycznia 1931, w 50 roku życia.

Bóhman Emma, zamieszkała w Białej, ul. Żywiecka, w dniu 18 stycznia 1931, w 49 roku życia.

Kowalski Ignacy, zamieszkały w Bielsku, pl. Wyzwolenia 4, w dniu 22 stycznia 1931, w 64 roku życia.

Pinscher Jerzy, zamieszkały w Kamienicy Nr. 243, w dniu 26 stycznia 1931, w 56 roku życia.

Uprasza się członków o regularne wpłacanie wkładek, by przy wypłacaniu zasiłku nie było trudności.

Zasiłek pogrzebowy wynosi obecnie 560 zł. Przypominamy, że jest do zapłacenia 64 znaczek członkowski.

Podziękowanie.

Wszystkim uczestnikom pogrzebu, orkiestrze, W. Pastorowi Lasocie, tow. posłowi Regerowi i towarzyszom zamiejscowym, którzy przysłali oddać ostatnią przysługę zmarłemu, składamy serdeczne podziękowanie.

Komitet P. P. S. i Stow. Ośw. „Siła“ w Jasienicy.

Z nowych pism i wydawnictw.

„SOCJALIZM“. Zarys bibliograficzny i metodologiczny. Praca zbiorowa. Kraków 1931. Nakładem Tow. Uniwersytetu Robotniczego (TUR) Oddział im. Adama Mickiewicza w Krakowie.

Od dawna dawał się odczuwać dotkliwie brak pracy, któryby w sposób przejrzysty ujmowała wiadomości bibliograficzne i metodologiczne o socjalizmie. Nie było dzieła w języku polskim, mogącego służyć jako drogowskaz w samokształceniu socjalistycznym.

Łukę tą wypełnia „Socjalizm“. Zarys bibliograficzny i metodologiczny. Jest on przewodnikiem dla wszystkich interesujących się socjalizmem oraz ruchem robotniczym. Praca ta podaje obszerną, rozumną bibliografię, dotyczącą wszystkich kwestyj, związanych z socjalizmem i z ruchem robotniczym.

„W kieszcach głodu“.

Broszura posła tow. Antoniego Szerckowskiego o położeniu bezrobotnych w Polsce wyszła z druku. Cena 5 zł. za setkę z przesyłką. Zapłata z góry. Nadaje się do masowego rozpowszechnienia wśród bezrobotnych. Zamówienia przyjmuje Księgarnia Robotnicza, Warszawa, Warecka 9.

Podziękowanie.

Zarząd Robotniczego Stow. Kultur.-Oświat. „Siła“ gr. I Czechowice-Zebracz, składa podziękowanie członkom Kółka Amatorskiego za odegranie w Kaniowie sztuki p. t. „Chwała Bogu stół nakryty“, oraz orkiestrze mandolinistów za przygrywanie podczas przedstawienia i zabawy. Zarząd.

Bacność organizowani bezrobotni metalowcy Bielska-Białej i okolicy.

Wszyscy zorganizowani bezrobotni metalowcy, którzy wyczerpali ustawowe zasiłki, jak również mają pobrane zapomogi związkowe, jednakowoż nie otrzymali jeszcze nadzwyczajnej zapomogi świątecznej ze Związku Rob. Przem. Metalowego grupy miejscowej Bielsko, winni zgłosić się w tutejszym Sekretariacie Związku Metalowego najdalej do dnia 15 lutego b. r. celem podjęcia zapomogi. Późniejsze zgłoszenia nie będą uwzględnione.

Zarząd grupy miejscowej Bielsko.

Staraniem Zarządu Robotniczego Stowarzyszenia Kulturalno-Oświatowego „Siła“ grupa I Czechowice-Zebracz odbędzie się w sobotę, dnia 14 lutego w sali Hotelu kopalni u p. Żurka w Zebraczu

BAL FARTUSZKOWY.

Początek o godz. 7-mej wieczorem. Podczas zabawy przygrywać będzie własna orkiestra mandolinistów.

O liczny udział uprasza Zarząd.

Na fundusz prasowy

Tow. Trojak Ludwik, przewodniczący TUR. w Czańcu składa na fundusz prasowy 11 zł. 17 gr. zebranych na chrzcinach p. Pawińskiego Józefa w Czańcu.

Wszystkim gościom, którzy złożyli chętnie swój grosz na „Wyzwolenie Społeczne“ serdecznie dziękujemy.

Niechaj wszyscy robotnicy biorą sobie Czańcie za przykład. Na każdym weselu, chrzcinach, zabawach czy innych uroczystościach pamiętajcie zawsze o zbiorce na fundusz prasowy „Wyzwolenia Społecznego“.

Na fundusz prasowy złożyli również:

Komitet P. P. S. w Jaworzu zł. 5.—.

Stowarzyszenie „Siła“ w Jaworzu z. 5.—.

Kto następny?

NADESLANE.

Walne Zebranie

Komitetu Opieki nad Żołnierzem

odbędzie się w poniedziałek, dnia 16 lutego br. w Kasynie Polskim w Bielsku, pl. Smolki 4 o godz. 18-ej.

Ogłoszenia.

Zegarmistrz

J. HASS

Jubiler

BIELSKO

Blichowa 13

poleca po cenach bezkonkurencyjnych zegary pendułowe Gustawa Beckera, 14dniowe o 4 dzwonach od zł. 110.—.

Sprzedam nowy domek

(o jednym dużym pokoju) oraz jeden móg ziemi ornej, ponadto jedną morgę lasu za cenę 11.000 złotych. Wiadomość u p. Józef Międzybrodzki, Wilkowice 184, pow. Biała.

Prawie to, czego szukacie!

znajdziecie w wielkim wyborze na

Podarunki

jak precyzyjne zegarki (Doxa, Omega, Zenit) 14karat. picirscionki, bransoletki, zegary pendułowe — towary double

tylko w solidnej znanej ludowi firmie

Hugon Huppert

zegarmistrz i jubiler

sąd. zaprzysiężony rzeczoznawca

Biała, ul. 11-go listopada 28.

Sąd Okręgowy, Wydział I. Wadowice, dnia 5 stycznia 1931.

Firm. 13/31.

— 614/II —

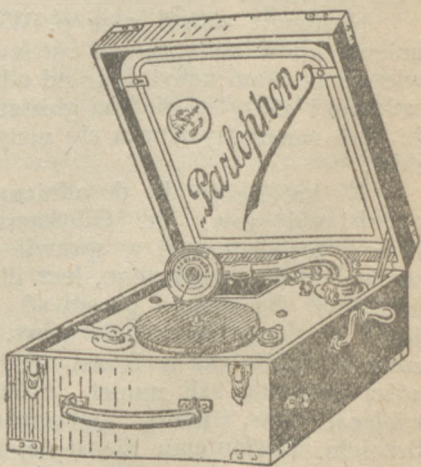
Spółdz. I 57.

Zmiany dotyczące Spółdzielni już wpisanej.

Do rejestru Spółdzielni Tom I strona 57 przy firmie Powiatowy Związek Gospodarczy, Robotnicza Spółdzielnia spożywcza i oszczędnościowa, zarejestrowana z odpowiedzialnością udziałami w Białej wpisano dnia 5 stycznia 1931 następujące zmiany: Na nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu czyli zebraniu przedstawicieli tejże Spółdzielni odbytem w dniu 7 grudnia 1930 zmieniono § 31 i § 38 statutu, z których § 30 ma odtąd opiewać: Zarząd składa się z trzech do czterech członków i dwóch zastępców wybieranych przez Radę nadzorczą z pośród członków i dwóch zastępców wybieranych przez Radę nadzorczą z pośród członków należących do Spółdzielni, a to na przeciąg lat trzech; zaś zdanie pierwsze § 38 otrzymuje brzmienie następujące: Rada Nadzorcza składa się z dziewięciu do osiemnastu członków i trzech do sześciu zastępców wybranych przez Walne Zgromadzenie z pośród członków należących do Spółdzielni większością głosów obecnych na przeciąg lat trzech.

Ostatnie nowości

nagrane
na płytach
marki
„Parlophon“
oraz
oryginalne
aparaty
„Parlophon“
szafkowe
i kuferkowe
poleca

R. SCHRECKINGER

Biała, ul. 11. Listopada 28. Tel. 2806.